

Svatá hora u Křižanova – 1. část

(23. 2. 2019)

Dobré ráno, Lucie, dobré ráno, Moravo!

Když jsme se minule loučili, v okamžiku, kdy jsem říkal, že z Čihadel je vidět několik kopců na Křižanovsku a mezi nimi je i Svata hora, uvědomil jsem si, že bych se tam mohl vypravit. Minulý týden jsem tedy jel vlakem do Ořechova. Z Nedvědice s přestupem v Tišnově a dál tratí č. 250. Zde si pokaždé uvědomím pohnutou historii této trati. Začala se stavět v roce 1939, za války (r. 1943) byla stavba zastavena, ovšem už hotové tunely byly Němci využívány jako podzemní továrny Diana na výrobu letadel Messerschmitt. Po válce byla trať dokončena a v roce 1953 byl zahájen provoz. V roce 1966 byla trať elektrifikována. Zmíněné tunely připomenou mimo jiné to, že vlak projíždí dost členitým terénem.

Křižanovsko nabízí pohledy na celou řadu rybníků, některé uvidíme i z vlaku a kolem některých povede vycházka, kterou dnes nabídnu. Romantické jsou názvy některých míst, kterými vlak projíždí: Kutiny, Níhov, Vlkov, Ořechov.

Vystoupil jsem v Ořechově. Hned od nádraží vychází přibližně severním směrem červená turistická značka a pozvolným táhlým stoupáním lesem jsem došel po 4 km pod vrchol Svate hory. Nedaleko pod vrcholem nepřehlédneme vpravo pramen Bílého potoka. Svata hora s nadmořskou výškou 679 m je místo spojené legendou se svatou Zdislavou. Je to zalesněný kopec, na jeho vrcholu altánek. Kdo sem vystoupí, určitě si nejprve všimne sošky Zdislavy a nepochybuji o tom, že si zde přečte texty, které se k tomuto místu a k osobě Zdislavy vážou. Legendu nabídnu posluchačům příště.

Zdislava se v roce 1220 narodila Sibyle a Přibyslavovi z Křižanova. Sibyla a Přibyslav byli velkými dobrodinci, podporovali dobročinné a církevní instituce, které ve 13. století vznikaly. Zdislava měla podobně jako rodiče sklony k duchovnímu životu, dokonce chtěla žít jako dítě poustevnickým životem v lesích, ovšem rodiče ji odvedli do bezpečí.

Provdala se na sever Čech, kde její manžel Havel z Markvartic budoval nový hrad Lemberk. V r. 1907 prohlásil Zdislavu papež Pius X. v Římě za blahoslavenou a v r. 1995 v Olomouci papež Jan Pavel II. za svatou. Její hrob Jablonném v Podještědí je významným poutním místem.

Abych nezapomněl na turistiku. Ze Svate hory se můžeme vrátit zpátky na vlak do Ořechova. Spíše ale doporučuji pokračovat k severu do Bojanova a Dolní Libochové (bus). Já jsem volil sestup do obce Kadolec a dál málo frekventovanou silničkou do Křižanova.